

Rodziny zastępcze

Co to jest rodzinna piecza zastępcza?

Rodzinna piecza zastępcza jest formą zapewnienia opieki dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodziców. Umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Kwestie związane z funkcjonowaniem rodzinnej pieczy zastępczej reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz. 697 z późn. zm.)

Formy rodzinnej pieczy zastępczej

1. rodzina zastępcza:
  - spokrewniona (tworzona przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka),
  - niezawodowa,
  - zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
2. rodzinny dom dziecka

W rodzinie zastępczej niezawodowej lub zawodowej w tym samym czasie może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. W razie konieczności umieszczenia w rodzinie zastępczej licznych rodzeństwa jest dopuszczalne umieszczenie większej liczby dzieci. W rodzinnym domu dziecka może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej (lub w razie konieczności liczniejsze rodzeństwo).

W zawodowej rodzinie zastępczej umieszcza się dzieci na pobyt długoterminowy lub- w przypadku rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego- na pobyt okresowy, do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesiące (w szczególnych sytuacjach pobyt może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego). Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna obejmuje opieką w szczególności dzieci niedostosowane społecznie oraz dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, tj. z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji, a także małoletnie matki z dziećmi.

Zadania rodziny zastępczej

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- zapewnia dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- zapewnia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- zaspokaja jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej.

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka są obowiązani do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji, w szczególności przez udział w szkoleniach.

Kto może ubiegać się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej?

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżonkom lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim, którzy:

1. dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
2. nie są i nie byli pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
3. wypełniają obowiązek alimentacyjny- w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
4. nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
5. są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawiona przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2- letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym.;
6. przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
  - rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
  - właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
  - wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Ponadto pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

Gdzie należy złożyć wniosek o ustanowienie rodziny zastępczej?

Wniosek o ustanowienie rodziny zastępczej należy złożyć w sądzie opiekuńczym (Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich) właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka w kilku egzemplarzach (1 dla sądu i po jednym dla każdego uczestnika postępowania np. rodziców dziecka). Do wniosku należy dołączyć przede wszystkim:

- odpis aktu małżeństwa (w przypadku małżonków),
- odpis aktu urodzenia dziecka obejmowanego pieczą zastępczą,
- zaświadczenie o dochodach,
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia,
- poświadczenie zameldowania,

- świadectwo ukończenia szkolenia dla rodzin zastępczych.

Rodzina adopcyjna a rodzina zastępcza

Mimo, że obie te rodziny wychowują dziecko innych rodziców różnica między nimi jest zasadnicza. Adopcja prawnie łączy rodziców z dzieckiem, które przysposabiają. Daje takie same prawa i odpowiedzialność jak te, które istnieją między dziećmi i ich naturalnymi rodzicami. Zmieniony zostaje akt urodzenia dziecka- w miejsce danych rodziców naturalnych wpisane zostają dane rodziców adopcyjnych. Dziecko przyjmuje nowe nazwisko, możliwa jest także zmiana imienia. Rodzina adopcyjna nie podlega kontroli żadnej instytucji, tak jak to ma miejsce w przypadku pieczy zastępczej. Nie otrzymuje także środków finansowych na utrzymanie adoptowanego dziecka. Z mocy prawa staje się ono po prostu dzieckiem nowych rodziców.

Rodzina zastępcza natomiast jest formą pomocy dziecku i jego rodzinie. Rodzice zastępczy jedynie czasowo "zastępują" rodziców naturalnych w codziennej opiece. Otrzymują środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, a sposób sprawowania przez nich opieki podlega kontroli. Rodzice zastępczy są zobowiązani do umożliwienia dziecku kontaktu z rodzicami naturalnymi, o ile sąd nie postanowi inaczej. Piecza zastępcza, w przeciwieństwie do adopcji, inaczej zwanej przysposobieniem nie rodzi więzi prawnych. Dziecko zachowuje swoje nazwisko. Jeśli władza rodzicielska rodziców naturalnych jest zawieszona bądź ograniczona wszystkie ważne decyzje dotyczące dziecka muszą być podejmowane w porozumieniu z nimi. Jeżeli sytuacja życiowa rodziny naturalnej ulegnie trwałej poprawie sąd może orzec powrót dziecka do własnej rodziny.

Szkolenia dla rodzin zastępczych

Kandydaci na rodzinę zastępczą zawodową, niezawodową i prowadzenia rodzinnego domu dziecka są obowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia. Szkolenia dla kandydatów z terenu powiatu tomaszowskiego prowadzi Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Tomaszowie Lubelskim, który ma siedzibę przy ul. Lwowska 68, tel. 84 664 35 90.

Co to jest rodzina pomocowa?

Rodzina pomocowa to rodzina sprawująca opiekę nad dziećmi umieszczonymi w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, w szczególności w okresie:

- wypoczynku, udziału w szkoleniach lub pobytu w szpitalu rodziców zastępczych lub prowadzącego rodzinny dom dziecka
- w wyniku nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej.

Okres pobytu dziecka w rodzinie pomocowej wynosi do 2 miesięcy.

Kto może być rodziną pomocową?

Rodziną pomocową może być:

- rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka,
- małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa zawarta między Starostą a rodziną pomocową.

Świadczenia dla rodzin zastępczych

Rodzinie zastępczej przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka w wysokości odpowiedniej do sprawowanej formy opieki, tj.:

- 660 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 1000 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności otrzymują dodatek w wysokości 200 zł. Świadczenia pieniężne przyznawane są na wniosek rodziny zastępczej, lub prowadzącego rodzinny dom dziecka złożony w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania.

Ponadto rodzinie zastępczej starosta może, na ich wniosek, przyznać:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- świadczenie na pokrycie:
  - niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka- jednorazowo,
  - wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki- jednorazowo lub okresowo.
- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego- rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej;
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego- raz do roku- rodzinie zastępczej zawodowej.

Rodziny zastępcze zawodowe otrzymują oprócz świadczenia pieniężnego na utrzymanie każdego umieszczonego w niej dziecka, wynagrodzenie w wysokości minimum 2000 zł miesięcznie, pogotowie rodzinne- nie niższe niż 2600 zł miesięcznie.

Okres pobytu w rodzinie zastępczej

Dziecko może przebywać w rodzinie zastępczej do 18 roku życia. Pełnoletni wychowanek rodziny zastępczej może za zgodą rodziców zastępczych pozostać w rodzinie, która pełniła funkcję rodziny zastępczej również po osiągnięciu pełnoletności nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia i pod warunkiem, że się uczy. W tym przypadku rodzinie nadal wypłacane jest świadczenie pieniężne.

Pomoc dla rodzin zastępczych na dotychczasowych zasadach

Zgodnie z art.226 ust.5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istniejące rodziny zastępcze na swój wniosek mogą pozostać na dotychczasowych zasadach, co oznacza, że rodzina zastępcza otrzymuje pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania

umieszczonych w tej rodzinie dzieci/ lub dodatki do świadczeń na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej (w brzmieniu Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

POMOC DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH

Osoba usamodzielniana- to osoba:

- powyżej 16 roku życia
- opuszczająca pieczę zastępczą,
- przebywająca dotychczas w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub
- osoba, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej ustał na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności.

Kiedy rozpoczyna się proces usamodzielniania?

Proces usamodzielnienia formalnie zaczyna się co najmniej na jeden rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności. Wówczas osoba usamodzielniana wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

Kto może być opiekunem procesu usamodzielniania?

Opiekunem usamodzielnienia może być:

- osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka,
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie,
- osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem,
- inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą

Osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą musi zostać zaakceptowana przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Indywidualny program usamodzielnienia

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Indywidualny program usamodzielnienia określa w szczególności:

1. zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia;
2. sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Formy pomocy dla osób usamodzielnianych

Osobom usamodzielnianym przyznaje się pomoc na:

1. kontynuowanie nauki,
2. usamodzielnienie,
3. zagospodarowanie

Osobom usamodzielnianym udziela się pomocy w uzyskaniu:

1. odpowiednich warunków mieszkaniowych
2. zatrudnienia

Ponadto osobom usamodzielnianym zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

W przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywa w domu pomocy społecznej albo w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym lub przewlekle chorym, albo otrzymuje pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej- ww. pomoc nie przysługuje.

Pomoc na kontynuowanie nauki

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę:

1. w szkole;
2. w zakładzie kształcenia nauczycieli;
3. w uczelni;
4. na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;
5. u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż 500 zł miesięcznie. Pomoc przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia. Pomoc przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego (do 31 sierpnia), roku akademickiego (do 30 września), kursu albo przygotowania zawodowego.

Pomoc na usamodzielnienie

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń w indywidualnym programie usamodzielniania, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia. W przypadku gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie jest uzależniona od czasookresu pobytu w pieczy zastępczej i wynosi:

1. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającą rodzinę zastępczą spokrewnioną- nie mniej niż 3300 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
2. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającą rodzinę zastępczą niezawodową, zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo- wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo- terapeutyczną:
  - nie mniej niż 6600 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
  - nie mniej niż 3300 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
  - nie mniej niż 1650 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na zagospodarowanie

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia w wysokości nie niższej niż 1500 zł, a jeżeli osoba usamodzielniana posiada orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności pomoc wynosi nie mniej niż 3000 zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

Warunki uzyskania pomocy

- posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia
- spełnianie wymogów dotyczących okresu pobytu w pieczy zastępczej
- złożenie wniosku z zachowaniem właściwości miejscowej
- spełnianie określonych kryteriów dochodowych

Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł. Przy przyznawaniu pomocy na kontynuowanie nauki nie jest brane pod uwagę kryterium dochodowe. W przypadku, gdy dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1200 zł, można przyznać pomoc na usamodzielnienie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione sytuacją mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą strony. Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu, podzieloną przez liczbę tych osób. Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się dochody, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku.

Okres pobytu w pieczy zastępczej

Minimalny okres pobytu warunkujący przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną wynosi co najmniej 3 lata, natomiast w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo- wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo- terapeutyczną- jeden rok

Do okresów pobytu w pieczy zastępczej wlicza się również:

1. okresy pobytu w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, zapewniającym całodobową opiekę i młodzieżowym ośrodku wychowawczym, jeżeli orzeczenie sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej nie zostało uchylone;
2. okres pobytu osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej.

Gdzie złożyć wniosek o przyznanie pomocy z tytułu usamodzielnienia?

Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki i pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie oraz o udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych lub w uzyskaniu zatrudnienia składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Decyzje w sprawie pomocy

Przyznanie oraz odmowa przyznania pomocy dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie następuje w drodze decyzji. Udzielenie osobie usamodzielnianej pomocy w zatrudnieniu lub uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej nie wymaga wydania decyzji.

Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

1. istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana;
2. osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą;
3. osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia;
4. stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika;
5. osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyła się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia;
6. osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

POMOC NA USAMODZIELNIENIE DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH NA PODSATWIE USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej podlegają:

Osoby opuszczające:

- dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- schronisko dla nieletnich,
- zakład poprawczy,
- specjalny ośrodek szkolno- wychowawczy,
- specjalny ośrodek wychowawczy,
- młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy

Ww. ustawę w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2011r. stosuje się również do osób, które przed dniem 1 stycznia 2012r. opuściły rodzinę zastępczą albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Formy pomocy

Osoba usamodzielniana zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

1. pieniężną na usamodzielnienie;
2. pieniężną na kontynuowanie nauki;
3. w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
4. w uzyskaniu zatrudnienia;
5. na zagospodarowanie - w formie rzeczowej.

Warunkiem uzyskania pomocy jest posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia

Zasady udzielania pomocy na kontynuowanie nauki

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie kontynuującej naukę w gimnazjum, szkole ponadpodstawowej, szkole ponadgimnazjalnej lub szkole wyższej w wysokości 30% podstawy (1 722,00 zł tj. 516,60 zł miesięcznie). Pomoc przyznaje się na czas nauki, do czasu jej ukończenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 lat.

Warunkiem uzyskania pomocy jest:

- pobyt w zastępczych formach opieki co najmniej rok,
- spełnienie kryterium dochodowego (200% dochodu na osobę samotnie gospodarującą lub 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie),
- przedłożenie zaświadczenia o kontynuowaniu nauki,

Pomoc przyznawana jest po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

Zasady udzielania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie

Pomoc pieniężna na usamodzielnienia może być przyznana na zaspokojenie ważnej życiowej potrzeby osoby usamodzielnianej, w szczególności na:

1. polepszenie warunków mieszkaniowych,
2. stworzenie warunków do działalności zarobkowej, w tym podniesienie kwalifikacji zawodowych,
3. pokrycie wydatków związanych z nauką osoby usamodzielnianej, innych niż wydatki, o których mowa w art.88 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jeśli osoba usamodzielniona spełnia kryterium dochodowe (200% dochodu na osobę samotnie gospodarującą lub 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie).

Wysokość pomocy pieniężnej jest uzależniona od rodzaju opuszczanej formy opieki, czasookresu pobytu w niej i wynosi:

- 400% podstawy (1 722,00 zł tj. 6 888,00 zł) w przypadku domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie jeśli pobyt w nim trwał powyżej trzech lat,
- 300% podstawy (1 722,00 zł, tj. 5 166,00 zł) w przypadku przebywania w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno- wychowawczym i zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich, przez okres trzech lat i dłużej,
- 200% podstawy (1 722,00 zł tj. 3 444,00 zł) w przypadku przebywania w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno- wychowawczym i zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, przez okres od dwóch do trzech lat,
- 100% podstawy (1 722,00 zł tj. 1 722,00 zł) w przypadku przebywania w w/w formach opieki przez okres od roku do dwóch lat.

Zasady udzielania pomocy na zagospodarowanie

Wartość pomocy na zagospodarowanie ustala się jako równowartość kwoty nie wyższej niż 300% podstawy, czyli 5 166,00 zł. W przypadku osoby niepełnosprawnej z ustalonym umiarkowanym bądź znacznym stopniem niepełnosprawności pomoc tę ustala się w wysokości 300% podstawy. Zgodnie z zapisami rozporządzenia w skład pomocy mogą wchodzić:

1. materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu i wyposażenia mieszkania,
2. niezbędne urządzenia domowe,
3. pomoce naukowe,
4. sprzęt rehabilitacyjny,
5. sprzęt, który może służyć do podjęcia zatrudnienia.

Nie jest wymagane kryterium dochodowe ani minimalny okres pobytu poza rodziną.

Gdzie można uzyskać szczegółowe informacje?

Osoby zainteresowane uzyskaniem informacji o usamodzielnianiu wychowanków mogą zgłaszać się osobiście do PCPR w Tomaszowie Lubelskim, ul. Lwowska 68 albo telefonicznie 84 664 35 90.